

BUTLLETÍ

DE LA

INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTORIA NATURAL

Nulla unquam inter fidem et rationem vera dissensio esse potest.

CONST. DE FID. CATH. C. IV.

FULLA FRANCA ALS AFICIONATS A LAS CIENCIAS NATURALES

REDACCIÓ: Plassa de Santa Ana, núm. 20, 1.er, Barcelona

El Consell de Redacció del present BUTLLETÍ no pot de menes, al sortir a llum aquest tercer número del mateix, de donar las gracias a tots els que per ell s'han interessat y ens han encoratjat a seguir avant en la nostra obra. Més, pera correspondre a la confiança que tenen en nosaltres, necessitem que tots, els vells y els joves, els que ja tenen nom y els que treballan pera adquirirlo, ens ajudin tot lo que puguin. De lo contrari, seria un fet la negació de l'existència a Catalunya d'una associació de caràcter purament científich, composta en sa major part de joves, quan tantas altras que's dedican a coses menos nobles prosperan y brillan ab esplendor. Es precis y serà altament honrós que la nostra Institució vagi endavant, y no hi ha dubte que, si s'atén a la nostra veu, això serà. No n'hi ha prou ab fundar una corporació d'aquest caràcter: es precis que ella treballi y fassi quelcom, y a n'això anem.

Si's elogis inmerescuts que se'ns han tributat són sencers y, com creyem, surten del cor; si's que estiman a la Patria nostra l'estiman de veras, els demanem que'n donguin la prova, apoyant cadascú segons sos medis la nostra modesta obra, pera enfortirla y arrelarla fins el dia ditzós en que ab son frondós ramatge aixoplugui als que han de continuar la tasca dels nostres savis y arrodonir els coneixements de l'Historia Natural de Catalunya.

LA REDACCIÓ

Barcelona, Mars de 1901

PLANTAS MÉS NOTABLES

D'UNA EXCURSIÓ A MONTCADA

1. *Papaver setigerum*, D. C. Un exemplar en mal estat; en la via fèrrea del Nord.
2. *Glancium luteum*, Scop. En el terraplè de la via, vora l'Apeadero.
3. *Arabis* *ig. sp.* Als voltants de l'estació del Nord.
4. *Cardaria* *ig. sp.* Als voltants de l'estació del Nord.
5. *Cistus salviaefolius*, L. (estepa). En el bosch.
6. *Reseda lutea*, L.
7. *Silene conica*, L. Planta diminuta que vegeta en la sorra del terraplè de la via de Mollet, vora'l pont sobre'l Besòs.
8. *Erodium moschatum*, L. Hèr. Sobre'l terraplè de la via.
9. *Ononis spinosa*, L.
10. *Anthyllis tetraphylla*, L.
11. *Medicago falcata*, L. En els marges de la via.
12. *Trifolium stellatum*, L. En els marges de la via.
13. *Lotus corniculatus*, L.
14. *Psoralea bituminosa*, L. Vora l'estació del Nord.
15. *Vicia* *ig. sp.* En el terraplè de la via.
16. *Latirus latifolius*, L.
17. *Potentilla recta*, L. Vora la via.
18. *Rosa sempervirens*, L. Vora la via.
19. *Agrimonia Eupatoria*, L. Vora la via.

20. *Tamarix gallica*, L. En els arenals del Besòs.
21. *Bryonia dioica*, Jacq. Al peu de la via, vora l'Apeadero.
22. *Paronychia argentea*, Lam. En els arenals.
23. *Coriandrum sativum*, L.
24. *Opoponax chironium*, Koch.
25. *Lonicera* *ig. sp.* (mareselva). En el bosch.
26. *Sherardia arvensis*, L.
27. *Knantia hibrida*, Coult. (¿).
28. *Bellis silvestris*, L. En el bosch.
29. *Anacyclus clavatus*, Pers.
30. » *valentinus*, L.
31. *Galactites tomentosa*, Mönch.
32. *Sylibum marianum*, Gartn.
33. *Andryala ragúsina*, L.
34. *Campanula rappunculus*, L. En el bosch.
35. *Anchusa*?
36. *Scrofularia racemosa* (¿).
37. *Antirrhinum majus*, L. (cunillets). En el marge de la via.
38. *Veronica teucrium*, L. En el bosch.
39. *Veronica beccabunga*, L. En l'aigua.
40. *Veronica anagallis*, L. » »
41. *Mentha rotundifolia*, L. Vora l'aigua.
42. *Lamium hybridum*, D. C. En el marge de la via.
43. *Stachis hirta*, L.
44. *Salvia valentina*, Vahl. En la via, abans d'arribar a Montcada.
45. *Ballota fetida*, Koch.
46. *Plantago lanceolata*, L.
47. *Chenopodium vulvaria*, L. (¿).
48. *Euphorbia nicaensis*, All.
49. *Mercurialis tomentosa*, L.
50. *Asphodelus fistulosus*, L. En l'arenal y marges del Besòs.
51. *Aceras anthropophora*, R. Br. (home pendu). En el bosch.
52. *Ophrys apifera*, Hud. (flor de l'abella). En el bosch.
53. *Ophrys scolopax*, Cav. (flor de la becada). En el bosch.
54. *Potamogeton ig. sp.* A l'aigua.
55. *Carex glauca*, Scop. En el bosch.
56. *Carex Halleriana*, Asso. En el bosch.
57. *Carex basilaris*, Jord. » » »
58. » *albiensis*, » » » »

59. *Lagurus ovatus*, L. Planta notable per son tirse.

60. *Glyceria fragilis* (¿).

Aquest és el resultat de l'excursió feta en la tarde del 21 de Maig de 1897, ab mon professor D. J. Cadevall y l'erudit farmacèutich de Tarrasa Dr. Sallent.

Com se tracta de 60 especies de plantes, moltes d'elles raras, crech fer un servey a mos distingits companys d'INSTITUCIÓ al llegirlos la present nota.

SALVADOR MALUQUER y NICOLAU

LA «VIOLA ODORATA, L.»

EN FARMACOLOGIA

Al passar una lleugera revista a todas las principales plantas indígenas, tingudas com a medicinals, no crech fer res de nou ni cap descobriment, pero sí estich en el convenciment de que és obra útil fer una revisió de todas ellas y fer veure lo útil o lo inútil que de son ús pot esdevenirse, y contribuir d'aquest modo a la vulgarisació de son coneixement exacte y científic, fins aquí un poch descuidat. Aquí a Catalunya hi ha una porció de plantes que gosan de nomenada entre'l vulgo, com a medicinals. Ara bé: todas la mereixen aquesta nomenada? Esbrinar això, apoyat ab datos dels autors més conspicuos y de l'experiencia propia en lo poquíssim que la meua pot ajudar-me, és lo que me proposo al publicar aquestas notas farmacològicas dels materials vegetals indígenas.

La modesta violeta, tant apreciada entre nosaltres com a planta d'adorno, que creix mitj amagada en los llocs humids y umbrosos dels nostres boscos, és un agent que, segons celebrats metges, pot considerarse com un succedani de l'heroich medicament anomenat ipecacuana (*Psychotria Ipecacuanha*), encara que jamay puguin sos efectes igualar als d'un dels medicaments més preciosos de la Materia Mèdica moderna.

Descruiurela és ocios, perquè tot-hom la coneix, y és una planta considerada com a expectorant y sudorifica, puix sa flor entra en las flors cordials, y dona una

essència estimadíssima en perfumeria. Tota la planta conté un alcaloide descobert per Boullay, la *violina*, anàloga a l'*emetina*, de l'*ipecacuana*, y que, com ella, és emètica y se considera com únic principi actiu de tota la planta, flors, fulles, arrels y tronch. Las fulles entren en l'ungüent de Populeon.

Soubeyran no dona gran importància a la substitució de la *V. odorata*, L., per las *V. lutea*, Smith., y *V. calcarata*, L., y tampoch creu necessaria l'operació de tractar els pètals de las flors ab aigua bullenta a fi de separar el principi colorant vert, quan ab ells vol preparar-se l'aixarop. Lo que sí és precis tenir en compte és no usar pera dita preparació aigua ab sals calcàries.

La part subterrània de la planta consta de rizoma o talló radican y arrel. Se diferencian l'un del altre: el rizoma és més groixut, té mèdula, presenta al microscopi grossos feixos fibro-vasculars separats per amples zones de radis medulars, de manera que'l tall transversal té una figura pentagonal ab un manat de feixos a cada vèrtice. Es anellat, ab senyals de tallos y arrels. L'arrel és llisa o lleugerament estriada longitudinalment y és més llarga.

Las fulles donan un extret moll, d'olor picant semblant al de belladona, y color fosch. El de las arrels és més groch y menos aromàtic.

Cazin la recomana ab empenyo, sobre tot pera'ls nens y personas delicadas d'estómac, en febres mucoses y en la disenteria esporàdica y endèmica. L'usava dit metge, en polvo y en infús, a la dosis de 1 a 4 grams del primer, o bé infundida o en decuit aquós. Igualment essent emètica y diaforètica, l'usan els metges contra'ls romadissos y constipats acompanyats de tós.

Evidentment l'indicació d'un succedani més o menys potent de la famosa arrel d'*ipeacuana* té la seva importància, mes quan aquell és indígena y pot tenir-se y manejar-se fàcilment, encara que de molt bon tros no sigui tant eficaç. Y un cop donada als medicaments vege-

tals l'importància que realment tenen y que pot-ser ha sigut una mica massa oblidada, no cap negar que de medicaments com aquest ne trobarem molts en la nostra Flora. Exemple d'això és la modesta arrel de violeta, avuy completament en mans del vulgo.

ANTONI NOVELLAS Y ROIG

Barcelona, Abril de 1901

SECCIÓ OFICIAL

Sessió del 10 de Mars de 1901. — Oberta la sessió pel senyor President, D. Antoni Novellas, el secretari llegeix l'acta de la sessió anterior, que és aprovada. El soci de torn Sr. Mas de Xaxars dona lectura a son treball sobre'ls insectes agafats a l'hivern, citant algunas especies importants de Barcelona y San Feliu. Són admesos com a socis numeraris els senyors Rosend Fàbregas y Joseph Amargós; y, com a protectors, D. Antoni Llorens y el Dr. D. Joan Palou, prebere. El Sr. Alsina y Melis proposa a tots els socis que procurin recullir els noms vulgars de plantes, insectes, etc., perquè en els diferents treballs, al costat del nom científic s'hi pugui posar aquell. S'acorda publicar el número 3 del BUTLERÍ a últims de Mars. No haventhi res més que tractar, el senyor President aixeca la sessió a la una. — *El secretari*, JOSEPH MALUQUER Y NICOLAU.

Sessió del 17 de Mars de 1901. — Oberta la sessió baix la presidència del Sr. Novellas, el secretari llegeix l'acta, que és aprovada. Es nombra soci numerari al Dr. D. Joan Comabella, protector a don Manel Martorell, y corresponent a Targa a Fray Maria Joseph, cistersense. S'acorda enviar un ofici nomenant socis protectors als Excms. Srs. Marquès de Samà y D. Eusebi Güell. Es passa a elegir consell de redacció, resultantne'ls Srs. Antoni Novellas, Joseph Mas de Xaxars y l'infrascrit. S'acorda formar una llista de totes aquelles personas de Catalunya que puguin proporcionar datos sobre alguna part de l'Historia Natural, que aniràn

sortint en el BUTLLETÍ, y se les hi enviarà aquest. Després el senyor President aixeca la sessió. — *El secretari*, JOSEPH MALUQUER Y NICOLAU.

BIBLIOGRAFIA

OBRES REBUDES PERA LA BIBLIOTECA

D. Pere Antinga ens ha enviat:

Una nota sobre algunas especies novas d'Himenòpters (del But. de la S. Ent. de Bèlgica).

D. Miquel Cuní ha enviat:

Relaciones de los insectos con las plantas. — Barcelona, 1901. (Treball llegit en la R. Academia de Ciencias de Barcelona.)

El R. P. Longinos Navas ha enviat:

El barón de Sélys-Longchamps.

Un Ortoptero nuevo.

Líquenes de Chamartin de la Rosa.

Ortopteros del Montseny.

Neurópteros del Montseny.

El Dr. D. Ignasi Bolívar ha enviat:

Catálogo sinóptico de los Ortopteros de la Fauna Ibérica.

Tableau pour la détermination des espèces du genre Tryxalis, F. — Insectes Orthoptères. (Feuille de jeun. 275.)

Orthoptères de voyage de M. Charles Alluand à Assinie (Afrique). (Annals Societ. Ent. Franc., 1893, vol. 62.)

Orthoptères de St. Joseph's collège à Trichinopoly (Sur de l'India). (Annals Societ. Ent. Franc., 1897, vol. 66.)

Orthoptères de St. Joseph's collège à Trichinopoly (Sur de l'India). (Annals Societ. Ent. Franc., 1899, vol. 68.)

Revisión de los Pírgomorfinos de la sección «Ommexechæ». (Revista Chilena de H. N., t. 3, 1899, pàg. 50-57.)

Apuntes acerca de los aparatos de pesca empleados por S. A. S. el Príncipe de Mónaco a bordo de la «Hirondelle». (Anales de la S. Esp. de H. N., 1891.)

Contributions à l'étude des acridiens. (Annals del Museo Cívico. Génova, 1898.)

Monografía de los Pírgomorfinos. (Anales de la S. Esp. de H. N., 1884.)

Notas Entomológicas. VI. (Anales de la S. Esp. de H. N., 1881.)

Liste des Orthoptères recueillies en Syrie, par le Dr. H. Barrois. (Rev. Biolog. du Nord de France, 1893.)

Nouvelle espèce cavernicole de la famille des Blattaires. (Viaggio di L. Fea. — Annals del Museo Cívico di Storia Naturale. Génova, 1897.)

Agrahim molt particularment l'atenció que ha tingut envers nostra REVISTA el quinzinari català *L'Art del Pagès*, per ésser el primer periòdic que ha visitat nostra Redacció, y supliquem a las demás Revistas científicas que rebin aquest BUTLLETÍ que tornin el cambi.

Nostre més sencer agrahiment envers els senyors abans esmentats que'ns han afavorit ab llurs donatius; y preguem, als que pugan ferho, que fomentin a mida de llurs medis y voluntat la nostra naixent Biblioteca.

LO BIBLIOTECARI

APLECH

OBSERVACIÓ DE LÍQUIDS Y SEDIMENTS EN LAS AGUAS, PER GOTA PENDENT. — Es un mètode excel·lent y que recomano, per haver usat ab ventatja en l'examen de precipitats y sediments de foraminífers y diatomacías. Sobre d'un porta-objectes pla se deposita una gota d'aigua a examinar, mediant una pipeta o una tija de vidre. S'inverteix el porta-objectes, y la gota's col·loca de manera que quedi tancada dintre de la cel·lula d'un altre d'aquests que al mitj tenen tallat un alveol de forma d'un casquet esfèric. S'uneixen els dos porta-objectes y s'examina la preparació al microscop.

Aquest procediment té la ventatja d'ésser nèt, ràpid y proporciona un sol plano perfecte pera l'enfocació. — A. N. R.

L'INSTITUCIÓ acceptarà gustosa tot donatiu de llibres, col·leccions o diners que vulga ferse pera son engrandiment. Especialment tota nova referent a las Ciencias Naturals serà ben rebuda y publicada.

L'INSTITUCIÓ sols se declara responsable de lo contingut en la Secció Oficial.

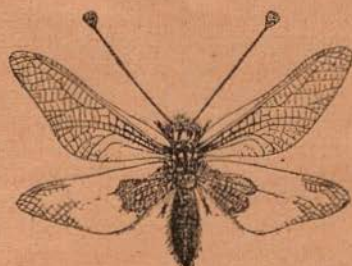
NOTAS NEUROPTEROLÓGICAS

POR EL

RVDO. P. LONGINOS NAVAS, S. J.

I

EL ASCALAPHUS CUNII, SÉLYS

♀

En la sesión de 8 de Abril de 1880, el barón Edmundo de Sélys-Longchamps comunicó á la Sociedad Entomológica de Bélgica la noticia de un *Ascalaphus* hallado por D. Miguel Cuní y Martorell en Montserrat. Estimándolo variedad del *A. baticus*, Ramb., hizo notar algunas diferencias que lo distinguían del tipo, y propuso para el nuevo neuróptero el nombre de *Cunii*.

No parece, sin embargo, que dejase de abrigar alguna duda sobre el valor de la nueva forma, cuando añade el barón: «Je compte sur les recherches nouvelles de M. Cuní y Martorell pour décider quelle est la valeur de cette forme nouvelle, que pour le moment je propose de désigner par le nom du zélé entomologiste de Barcelone, dont les investigations ont déjà fait connaître une partie des richesses entomologiques de sa patrie» (1). Pero que más tarde el mismo Sr. Sélys tuviese por especie autónoma

al referido *Ascalaphus* lo da á entender el que en 1895 lo llamase simplemente *Ascalaphus Cunii* (1). Su comparación con varios ejemplares del *A. baticus* de distintas localidades me ha inducido á tener por buena la especie *Ascalaphus Cunii*, Sélys. Y como su descripción completa no se ha publicado, según creo, la pondré á continuación, por ser útil á los naturalistas españoles, aun en el caso de no considerarse esta forma sino como variedad del *A. baticus*.

Ascalaphus Cunii, Sélys.

Statura mediocri vel majore, fere ut in *A. longicorni*, colore nigro, nitido.

Caput pilis longis nigris dense hispidum, ad frontem et occiput cinereis; antennis longis, corporis longitudinem æquantibus, lavibus, atris, apice clavæ fusco, clava ipsa pilis brevibus hirta; oculis vitta flava, superne angustata, cinctis; occipitis fovea flava.

(1) Soc. Ent. Belg., 1880.

(1) Le progrès dans la connaissance des Odonates. Leyde, 1896.

Thorax antice densius, reliqua parte rarius hispidus, in mesonoto octo maculis flavis in series ita dispositis . . . apud feminam ornatus, maris mesonotum atrum; duabus præterea maculis flavis infra insertionem alarum anticarum.

Abdomen pilosum, longius densiusque pone medium, parte inferiore ante apicem pilis cinereis vestita.

Pedes flavi; basis femorum, apex tibiae, tarsi toti nigri.

Alæ fusco-atro et flavo colore pictæ, venis venulisque pilis brevissimis concoloribus.

Alæ anticæ basi ante medium opacæ, flavo sulphuræ, macula fusco-atra parva elongata in spatio costali ad subcostam; venis longitudinalibus plerisque fuscis vel fusco-atris; venulis transversis inter radium et cubitum fusco-atris, inter cubitum anticum et posticum atris, illis et his fusco-marginatis; parte hyalina venis venulisque fuscis, areolas hyalinas vel levissime lactescentes cingentibus; stigmata fusco-flavo, tribus venulis stigmalibus fusco-atris.

Alæ posticæ basi macula irregulari fusco-atra notatæ in campo costali brevi, quintam alæ partem haud attingente, in campo discoidali elongata, tertiam alæ partem superante, exterius convexa, leviter pone medium angulata, in campo anali plus quam dimidium campi occupante, exterius convexo-rotundata, areolas fuscas inter venas relinquente; parte sulphuræa densius ad basin colorata, exterius sensim evanescente, triloba, in campo costali longe ante stigma desinente, in discoidali fasciam oblongam apice rotundatam emittente, in anali ante angulum posteriorem marginem attingente; parte hyalina intus sinuata, in tertio apicali longe ante stigma incipiente, latitudine duplo majore quam spatii costalis, ad marginem posteriorem excurrente, ante angulum posteriorem evanescente; stigmata fusco, perspicuo, venulis stigmalibus atris.

Longitudo corporis . . . 17-19 mm.
— antennarum . . . 18-19 »

Longitudo alæ anterioris . 21-23.8 mm.
— — posterioris. 18-21 »
Latitudo — — . 8-9.5 »

Para mejor distinguir esta forma catalana del *A. baticus*, será útil hacer notar las principales diferencias de entrambas.

Las antenas del *baticus* son de color uniforme en toda su extensión, palideciendo en el extremo de la maza en el *Cunii*.

El abdomen es menos brillante y mucho más veloso en el segundo.

Las alas ofrecen marcadas diferencias. El color amarillo del disco, que en el *baticus* palidece hacia el borde externo transformándose en blanco lechoso, mantiene su tono intenso en la presente forma, palideciendo algo en el borde exterior, pero sin pasar al blanco. El estigma en ambas alas es muy visible, especialmente en las posteriores.

En el ala anterior el *Cunii* ofrece como una faja parduzca detrás del espacio costal, por la mayor intensidad y extensión del color pardo que poseen las venas y venillas. Los sectores del cúbito posterior del *baticus* ostentan el color del fondo, al paso que resaltan en toda su extensión por su color negro en el *Cunii*.

La mancha negra basilar del ala posterior presenta exteriormente dos lóbulos redondeados bien manifiestos en nuestra forma, separados por un ángulo agudo, mientras que en el *baticus* este mismo borde es casi recto ó flexuoso; además, el lóbulo anterior del primero se adelanta «indiquant une petite pointe amincie», como dice exactamente Sélys, siendo redondeado en el segundo.

Los tarsos posteriores son totalmente negros en el *Cunii*, pero el *baticus* presenta el primer artejo amarillento superiormente.

Patria: Cataluña. Montserrat, en la provincia de Barcelona (D. Miguel Cuní, 1879), y Gavá (Cuní), cerca de la capital; Cabacés, junto al Montsant en la de Tarragona (D. Prudencio Seró, 8 de Junio de 1898).

II

ASCALÁFIDOS DE ESPAÑA

Fácilmente se distinguen los Ascaláfidos de los demás Neurópteros por sus antenas largas y terminadas en maza ó más bien en una lámina articulada de forma oval, orbicular ó piriforme. Los ojos de las especies españolas están divididos en dos partes por una línea profunda que los surca transversalmente: por consiguiente, pertenecen á la sección de los Dicoftalmos ó Esquizoftalmos.

DIVISIÓN EN GÉNEROS

1. Alas en parte opacas, con grandes manchas; espacio costal fusiforme, esto es, ensanchado anteriormente hacia la base y estrechado hacia el ápice; cercos ó apéndices abdominales del ♂ simples. .

G.^o *Ascalaphus*, Fabr.

—Alas enteramente hialinas, con el campo costal de bordes sensiblemente paralelos; cercos ramosos ó nulos. . 2.

2. División superior de los ojos algo mayor que la inferior; alas sin manchas; cercos ramosos ó apendiculados inferiormente. . . G.^o *Bubopsis*, Mac Lachlan.

—División superior de los ojos de doble longitud que la inferior; alas anteriores sin manchas, las posteriores con una ó varias. 3.

3. Alas posteriores con una pequeña mancha sinuosa detrás y junto al estigma; cercos ramosos

G.^o *Theleproctophylla*, Lefeb.

—Alas posteriores con varias manchas pequeñas en el disco; sin apéndices abdominales en ambos sexos

(?) G.^o *Puer*, Lefeb.

DIVISIÓN DEL GÉNERO *Ascalaphus* EN ESPECIES

1. Alas posteriores con una faja estrecha semilunar de concavidad exterior, terminando las ramas en el estigma y en la mitad del borde posterior; pelos rojizos en el occipucio. *longicornis*, L.

—Alas posteriores sin faja semilunar obscura en el tercio apical 2.

2. Alas posteriores opacas hasta la mitad, con mancha parda en la base y campo amarillo en medio. 4.

—Alas posteriores hialinas en el fondo, con manchas oscuras; reticulación amarillenta en su mayor parte. 3.

3. Dos manchas oscuras en el ala posterior, una más intensa en la base y otra oval antes del ápice: . . . *barbarus* L.

—Tres manchas oscuras en el ala posterior, la de la base bifida, las del disco llegan hasta el borde posterior . . .

hispanicus, Ramb.

4. Espacio amarillo del ala inferior interrumpido, ó sea dos manchas amarillas, una mayor en medio trifida y otra menor gutiforme antes del ápice. . . .

coctajus, W. V.

—Espacio amarillo no interrumpido; pelos de la frente y occipucio grises ó blanquecinos; tarsos negros. 5.

5. Espacio amarillo de las alas blanco-lechoso exteriormente, avanzando hasta el estigma en el ala posterior; primer artejo de los tarsos posteriores amarillento por encima. . . *baticus*, Ramb.

—Espacio amarillo de ambas alas de color uniforme, terminando mucho antes del estigma; tarsos posteriores totalmente negros *Cunii*, Sélys.

ENUMERACIÓN DE LAS ESPECIES DE ASCALÁFIDOS DE ESPAÑA

1. *Ascalaphus longicornis*, L.—España (Rambur y Costa); Sierra Nevada (Ed. Pictet); Escorial (Laufler. col. mia); Madrid (Mus. Nacional); Ciudad-Rodrigo (Sanz, Mus. Nac.); Montseny (ipse. col. m.).

2. *Ascalaphus barbarus*, L. (*A. barbarus*, Rb.; *icterius*, Charp.).—Andalucía y Portugal (Burmeister, Charpentier y Hagen); Granada (Ed. Pictet); Madrid, Real

Casa de Campo (Lauffer, col. m.; Museo Nac.) y sus alrededores, Chamartín (col. m.).

3. *Ascalaphus hispanicus*, Ramb. — Madrid (Graells, Rambur); San Ildefonso (Ed. Pictet); Pirineos Orientales en Francia (Mac Lachlan).

4. *Ascalaphus coccajus*, W. V. (*A. meridionalis*, Ramb.; *italicus*, Burm.). — España (Burmeister, Charpentier y Hagen); Campodón (Cuní).

5. *Ascalaphus baeticus*, Ramb. (*A. Mieggii*, Graells). — Andalucía (Hagen y Rambur); Guadarrama (Graells); Pozuelo de Calatrava (La Fuente, col. m.); Brihuega (ipse, col. m.); Ciudad-Rodrigo (Sanz, Mus. Nac.).

6. *Ascalaphus Cunii*, Sélys. (*A. baeti-*

cus, Ramb. var. *Cunii*, Sel.) — Montserrat (Cuní), Gavá (Cuní); Montsant (Seró, col. m.).

7. *Bubopsis agrioides*, Ramb. (*Bubo agrioides*, Ramb.). — Andalucía, al pie de de Sierra Morena (Rambur) (1); Málaga (Walker); Montseny (P. Estanislao Doménech S. J.; col. m.).

8. *Theleproctophylla australis*, Fabr. — Montarco (Bolívar, Dusmet; col. m.); Madrid (Mus. Nac.). Citado por primera vez de España, según parece.

9. *Puer maculatus*, Oliv. (?). — Mediodía de Francia. No citado aún de España, siendo de creer se halle en Cataluña.

(1) Rambur (Névr. p. 234) dice textualmente «Sierra Prieta».